

STANDARD

Č. 9

JEDNÁNÍ, VYHODNOCOVÁNÍ a INDIVIDUÁLNÍ PLÁN OCHRANY DÍTĚTE

9a Při jednání s klientem dodržuje orgán sociálně-právní ochrany základní principy sociálně- právní ochrany zejména:

- **respektuje individuální přístup ke všem klientům,**
- **vychází z individuálních potřeb klienta,**
- **podporuje samostatnost klientů,**
- **uplatňuje individuální přístup k potřebám každého klienta,**
- **motivuje k péči o děti,**
- **posiluje sociální začleňování klientů,**
- **důsledně dodržuje lidská práva a základní svobody,**
- **podporuje kontakt s přirozeným sociálním prostředím,**
- **informuje klienta o postupech používaných při výkonu sociálně- právní ochrany.**

Zaměstnanci OSPOD MěÚ Varnsdorf při jednání s klientem respektují Listinu základních práv a svobod (dále jen LZPS), usnesení č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zejména pak

čl. 3 odst. 1) kdy základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu, nebo jiného postavení.

A dále čl. 10. odst.2), kdy každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.

A dále čl. 32:

Odst. 1) Rodičovství a rodina jsou pod ochranou zákona. Zvláštní ochrana dětí a mladistvých je zaručena.

Odst. 2) Ženě v těhotenství je zaručena zvláštní péče, ochrana v pracovních vztazích a odpovídající zdravotní podmínky.

Odst. 3) Děti narozené v manželství i mimo ně mají stejná práva.

Odst. 4) Péče o děti a jejich výchova je právem rodičů; děti mají právo na rodičovskou výchovu a péči. Práva rodičů mohou být omezena a nezletilé děti mohou být od rodičů odloučeny proti jejich vůli jen rozhodnutím soudu na základě zákona.

Odst. 5) Rodiče, kteří pečují o děti, mají právo na pomoc státu.

A dále čl. 37) odst. 4), kdy kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka.

Zaměstnanci OSPOD MěÚ Varnsdorf se při výkonu sociálně-právní ochrany dětí řídí Etickým kodexem sociálních pracovníků (viz příloha č. 9.1).

Zaměstnanci OSPOD MěÚ Varnsdorf respektují individualitu každého klienta.

Při jednání s klientem zjišťují jeho individuální potřeby, schopnost jednat samostatně a dle jeho kompetencí stanovují způsob pomoci a podpory klienta v jeho přirozeném sociálním

prostředí. Uvedenou aktivitou zaměstnanec OSPOD vede klienta k jeho postupnému sociálnímu začleňování.

V průběhu celého procesu spolupráce zaměstnanec OSPOD MěÚ Varnsdorf klienta soustavně motivuje, např. ke zlepšení péče o děti, k nezbytné spolupráci aj.

O všech plánovaných postupech a dílčích krocích při řešení situace klienta je tento zaměstnancem OSPOD MěÚ Varnsdorf průběžně informován (kroky, které budou následovat nyní, které později, aktivity klienta, nabídky pomoci ze strany OSPOD, možnost spolupráce se sociální službou, cíle spolupráce, dílčí opatření vedoucí k naplnění cíle a případné následky nečinnosti klienta nebo jeho nespolečnosti s OSPOD).

Příloha:

- Etický kodex sociálních pracovníků (viz příloha č. 9.1)

9b Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje služby potřebné pro jednání s osobami se specifickými potřebami, nebo má dojednanou spolupráci s fyzickými osobami a právníckými osobami, které tyto služby zajistí externě.

V případě klientů se specifickými potřebami komunikace a klientů hovořícími cizím jazykem se k těmto přistupuje individuálně s využitím služeb tlumočnicků, jejichž přítomnost při úředním jednání zajišťuje vedoucí zaměstnanec OSPOD MěÚ Varnsdorf po předchozí dohodě se zaměstnancem řešícím případ vyžadující zajištění této služby. Vedoucí zaměstnanec OSPOD MěÚ Varnsdorf osloví vhodného tlumočnicka, domluví vlastní termín úředního jednání, zajistí vyhotovení objednávky a následné zaevidování a proplacení faktury za objednanou tlumočnickou službu.

9c Orgán sociálně-právní ochrany provádí u všech případů, zejména v okamžiku zavedení dítěte do evidence dětí uvedených v § 54 zákona, základní vyhodnocování potřeb dítěte a situace rodiny (dále jen „vyhodnocování“) zaměřené na skutečnost, zda se jedná o dítě uvedené v § 6 a § 54 písm. a) zákona, o dítě uvedené v § 54 písm. b) zákona, nebo o dítě zařazené do evidence dětí z jiného důvodu. Jestliže ze závěru vyhodnocování vyplývá, že se jedná o dítě uvedené v § 6 zákona, provádí orgán sociálně- právní ochrany podrobné vyhodnocování.

Po přijetí podnětu zaměstnancem OSPOD MěÚ Varnsdorf tento provede jeho prvotní zhodnocení. Dle tohoto se rozhodne:

- 1) Nejedná se o podnět dle § 54 (dětí uvedené v § 6 nebo děti, který byl OSPOD ustanoven opatrovníkem nebo poručníkem) - zpracování podnětu a ukončení případu, nezpracovává se základní vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny.
- 2) Jedná se o podnět dle § 54 (dětí uvedené v § 6 nebo děti, který byl OSPOD ustanoven opatrovníkem nebo poručníkem) - k podnětu se zpracovává základní vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny (viz příloha 9.2) :
  - A) Vyhodnocením se dospěje k závěru, že se nejedná o dítě uvedené v § 6 – zaměstnanec OSPOD zpracuje podnět a ukončí případ.

- B) Po vyhodnocení se dospěje k závěru, že se jedná o dítě uvedené v § 6, nebo situace dítěte není zcela jasná - zaměstnanec OSPOD přistoupí k rozšíření základního vyhodnocení a zpracuje tedy podrobné vyhodnocení situace dítěte a individuální plán ochrany dítěte (dále jen IPOD) (viz příloha 9.3). V případě vyhodnocení se toto aktualizuje dle potřeby, nejpozději jednou za 6 měsíců. Společně s tímto zaměstnanec OSPOD zároveň reviduje stávající, tzn. sestaví nový IPOD. Výjimku tvoří úsek NRP, kdy se aktualizace vyhodnocení situace dítěte a IPOD toleruje nejpozději jednou za 12 měsíců, pokud je situace dítěte v rodině dlouhodobě stabilní.

K základnímu (viz příloha 9.2) a rozšířenému (viz příloha 9.3) vyhodnocení situace dítěte a také vyhotovení IPOD je zaměstnanci OSPOD MěÚ Varnsdorf používán jednotný formulář.

Při vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny se zaměstnanci OSPOD MěÚ Varnsdorf řídí § 10, odst. 3, písm. c) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdější předpisů a dále § 1 vyhlášky ze dne 17.12.2012, o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí a rovněž Manuálem implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte vydaný MPSV ČR v roce 2014 a dalšími takto tematicky zaměřenými metodickými dokumenty.

Zaměstnanci OSPOD MěÚ Varnsdorf zpracovávají vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny pro každé dítě zvlášť, a to nejpozději do 1 měsíce od přijetí podnětu.

V situaci, kdy se nedaří rodiče, dítě, nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte získat ke spolupráci, zpracuje zaměstnanec OSPOD MěÚ Varnsdorf vyhodnocení pouze z jemu dostupných informací. Nadále však vyvíjí snahu změnit negativní postoj klienta a motivovat jej ke spolupráci.

Pokud v průběhu řešení případu dojde k významné změně situace dítěte, je zaměstnanec OSPOD MěÚ Varnsdorf povinen aktualizovat vyhodnocení.

Přílohy:

- Vzor základního vyhodnocení situace dítěte (viz příloha č. 9.2)
- Vzor vyhodnocení situace dítěte + IPOD (viz příloha č. 9.3)

9d Orgán sociálně-právní ochrany zpracovává v případě, kdy provedl podrobné vyhodnocování se závěrem, že se jedná o dítě uvedené v § 6 zákona, individuální plán ochrany dítěte, podle potřeby jej přehodnocuje a následně jej uzavírá.

Pokud dojde k naplnění bodu 2B) kritéria tohoto standardu 9c) a zaměstnanec OSPOD MěÚ Varnsdorf v souladu s tímto provedl podrobné vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, přistoupí zároveň k vypracování individuálního plánu ochrany dítěte (dále jen IPOD).

Při tvorbě IPOD se zaměstnanci OSPOD MěÚ Varnsdorf řídí § 10, odst. 3, písm. d) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdější předpisů a dále § 2 vyhlášky ze dne 17.12.2012, o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

Zaměstnanci OSPOD MěÚ Varnsdorf zpracovávají IPOD pro každé dítě zvlášť, a to nejpozději do 1 měsíce od zařazení dítěte do evidence obecního úřadu obce s rozšířenou

působností. Každý IPOD je označen vlastní číselnou řadou a k jeho přehodnocení a aktualizaci dochází dle potřeby, minimálně však jednou za šest měsíců.

V situaci, kdy se nedaří rodiče, dítě, nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítě získat ke spolupráci, zpracuje zaměstnanec OSPOD MěÚ Varnsdorf samostatně cíle a opatření v IPOD. Nadále však vyvíjí snahu změnit negativní postoj klienta a motivovat jej ke spolupráci. Zaměstnanec OSPOD MěÚ Varnsdorf IPOD aktualizuje v souladu s § 10, odst. 5, písm. c). Po ukončení poskytování SPOD je IPOD ukončen, přičemž musí být vždy zaměstnancem OSPOD MěÚ Varnsdorf dostatečně zdůvodněno, proč dochází v tomto případě k ukončení poskytování SPOD, a to vyhotovením záznamu o naplnění cílů posledního IPOD.